

Medlem af Inatsisartut, Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat
/HER

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 2012-001 vedr. Selvstyrets aftale med Staten om eftersøgning og redning (SAR)

18. januar 2012
Sagsnr 2012-2059979
Dok. Nr. 807372

Kære Knud Fleischer.

Tak for dine spørgsmål omkring en aftale mellem Selvstyret og Staten om eftersøgning og redning, i daglig tale "SAR", som står for Search and Rescue. Dine spørgsmål er besvaret i kronologisk orden i det følgende

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1. Hvorledes ser aftalen vedrørende eftersøgning og redning ud mellem det danske rige og Grønland?

Hele SAR-området henhører under den danske stat og er således ikke hjemtaget af Grønland. I henhold til internationale konventioner (ICAO og IMO) er Danmark forpligtet til at sikre, at der er etableret den nødvendige organisation til at udføre et tilfredsstillende SAR-beredskab for mennesker i havsnød og for luftfartøjer, som er savnet, forulykket eller i nød, samt til at koordinere eftersøgnings- og redningsoperationer og yde redningstjeneste med tilgængelige ressourcer i tilfælde af skibs- eller flyulykker. Der stilles ikke krav i de internationale konventioner til specifikke redningsenheder, som for eksempel helikoptere. Det er dog en kendsgerning, at helikoptere er et uundværligt element i det daglige SAR-arbejde i Grønland, hvorfor der hidtil og også fremadrettet vil være et vist helikopterberedskab.

I løbet af 1990'erne ændredes vores trafikstruktur i og med der blev etableret en række landingsbaner til fastvingede fly. Dette indebar, at behovet for helikoptere blev mindsket, blandt andet blev den helikopter, der hidtil havde befløjet Midtgrønland helt udfaset. For at sikre et fortsat helikopterberedskab blev der i forbindelse med bloktilskudsforhandlingerne indgået en aftale i 2001 mellem Grønland og Danmark, der skulle sikre et helikopterberedskab i de områder, hvor der ikke længere automatisk ville være en helikopter til stede. Det drejede sig konkret om Midtgrønland, hvor helikopteren helt forsvandt, og om Diskobugten, hvor helikopterbeflyvningen i marts 2001 blev overtaget af Air Alpha, som ikke havde hoist ombord i sin helikopter, og dermed ikke ville kunne udføre deciderede redningsopgaver.

På baggrund af indhentede oplysninger hos Air Greenland og Air Alpha om priser på at etablere et fornødent helikopterberedskab, blev det efter drøftelser med Danmark besluttet, at et fornødent beredskab på de to nævnte steder ville kunne tilvejebringes for en samlet sum på 9,3 mio. kr. Heraf skulle Danmark finansiere de 75 % og Grønland de restende 25 %.

Det blev ligeledes aftalt, at det var Selvstyret, der var ansvarlig for at indgå aftaler med helikopteroperatører, så det fornødne beredskab var dækket. Såfremt en sådan aftale

kunne holdes under det aftalte beløb på 9,3 mio. kr. i 2001 priser, ville det resterende beløb tilfalde Grønland. Omvendt ville Grønland skulle betale en eventuel merudgift, såfremt det fornødne beredskab ikke ville kunne tilvejebringes for det aftalte beløb.

Selvstyret valgte at udmønte aftalen ved løbende at indgå aftaler med Air Greenland, senest for perioden 2011 til 2012. Foruden Diskoområdet omfatter aftalen i dag også en SAR-beredskabs helikopter i Sydgrønland.

Aftalen med Air Greenland indebærer, at der betales for redningsudstyret, for løbende uddannelse af mandskab samt for, at piloterne løbende er standby i den tid, helikopteren er beredt. Beredskabet omfatter en S61 helikopter stationeret hhv. i Ilulissat og i Narsarsuaq 12 timer pr. dag i 7 dage om ugen, samt en Bell 212 stationeret i Nuuk 8 timer pr. dag i 6 dage om ugen.

Som følge af Air Greenlands udfasning af S61-helikopterne vil det givetvis være svært at opretholde det beredskab, vi har i dag. På den baggrund har Grønland anmodet Danmark om at indgå i en fælles arbejdsgruppe, hvis formål er at analysere konsekvenserne af udfasningen.

Arbejdsgruppen skulle have afsluttet sit arbejde i oktober 2011, men grundet Folketingsvalg samt uforudsete komplikationer med at indhente omkostningsdata, er arbejdet udsat. Der er endnu ikke fastsat en ny deadline, men forhåbentlig afsluttes arbejdet inden så længe, så Grønland og Danmark på baggrund af de anbefalinger, der måtte komme, kan vurdere eventuelle nye tiltag.

2. Såfremt der er foretaget en aftale, hvilke økonomiske følger har denne?

Som nævnt ovenfor indebærer aftalen, at Danmark betaler 75% af den aftalte sum på 9,3 mio. kr. i 2001 priser. Det udgjorde den gang ca. 7 mio. kr – et beløb, der i dag er vokset til godt 8 mio. kr. Den aftale, Selvstyret har indgået med Air Greenland for 2011 til 2012 implicerer en betaling på knap 14,5 mio. kr. Selvstyret betaler således noget mere end de 25 %, som aftalen indikerede. Denne merbetaling skyldes hovedsageligt, at der er tilføjet en beredskabshelikopter i Narsarsuaq. Det er i tråd med aftalen, at Selvstyret kan betale mere, såfremt det vurderes, at der skulle mere til, end det aftale, for at opnå et tilfredsstillende beredskabsniveau.

Imidlertid har forudsætningerne for aftalen ændret sig i løbet af de 10 år, der er gået siden aftalen blev indgået. Således er der løbende blevet "filet" i den periode, helikopterne er beredte. Som udgangspunkt var de alle beredte i 24 timer ugen rundt, men da der ikke blev bevilliget flere midler i takt med prisudviklingen mv. er der løbende blevet justeret på serviceniveauet for at tilpasse ydelsen til den sum penge, der var afsat til formålet.

Den fælles grønlandsk-danske arbejdsgruppe, der ser på det fremtidige SAR-helikopterberedskab er foruden at fastsætte en fremtidigt beredskabsniveau også bedt om at analysere de økonomiske konsekvenser. Såfremt en ny løsning bliver dyrere end den eksisterende løsning, vil arbejdsgruppen endvidere skulle identificere mulige finansieringsmuligheder.

Det er således på nuværende tidspunkt for tidligt at sige, hvad fremtiden vil bringe. Sikker er det dog, at Air Greenland kontraktligt er forpligtet til at varetage helikopterberedskabet i hele 2012, også selvom de i løbet af 2012 vil udfase deres S61-helikoptere – i så fald vil andre helikoptere indgå i beredskabet.

Jeg håber, at jeg med ovenstående har besvaret din henvendelse på tilfredsstillende vis

Med venlig hilsen

Jens B. Frederiksen